

A Kúria a dr. Tóth Edina ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Mihó Ferenc ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Kecskeméti Munkaügyi Bíróságnál 4.M.531/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.20.528/2011/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.20.528/2011/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében a rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását, ennek jogkövetkezményei alkalmazását kérte.A Kecskeméti Munkaügyi Bíróság megismételt eljárásban hozott 4.M.531/2010/9. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.Kötelezte az alperes javára első-, és másodfokú perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2007. május 21-étől állt élelmiszerbolti eladó munkakörben az alperes alkalmazásában. Az alperes a 2009-ben egyre jobban növekvő leltárhiány okának felderítése érdekében számítógépes programot készíttetett, amely 2009. november 25-étől a törölt tételeket naplózta. Az ellenőrzések során észlelte, hogy a felperes többször törölt több, különböző árucikk eladásáról készült teljes nyugtákat. 2009. december 10-én az ügyvezető az ellenőrzése során tapasztalta, hogy a felperes 17.45 óra után teljes nyugta tételeket törölt 1.978 forint összegben. A törölt tételeket kigyűjtötték, és a felperes úgy nyilatkozott, hogy azokat ő értékesítette aznap délután. Ezt követően a felperes és munkatársa az üzlet eladóterében leltározták a listán szereplő árucikkeket, és megállapították, hogy a feljegyzett áruféleségekből egy-egy darab hiányzik. Ezt követően rögzítették, hogy a pénztárban lévő készpénz összege közel azonos, mindössze 5,- forint hiány van. A pénztárgépben lévő szalagon a listán lévő árucikkek az értékesített cikkek között nem szerepeltek.Az ellenőrzésről jegyzőkönyvet vettek fel, mely szerint az ügyvezető igazgató azonnali hatállyal megszünteti a felperes munkaviszonyát, ugyanis tudatosan több alkalommal nagy anyagi kárt okozott a cégnek azon a módon, hogy a vevők által összekészített áru ellenértékét kivette a kasszából, ahol hiány azért nem keletkezett, mert a vevő eltávozását követően törölte a bevitt, de még le nem zárt tételt. Ezen árucikkek azonban minden esetben

hiányoztak a leltárkészletből. Jegyzőkönyvben rögzítették az aznap felperes által értékesített, a leltárból hiányzó listán szereplő árucikkeket. A felperes elismerte, hogy ezeket az árukat értékesítette, ennek ellenére az árucikkek egyike sem szerepel az ellenőrzőszalagon. A jegyzőkönyvet a felperes is aláírta. A jegyzőkönyvvel egy időben átadták a felperesnek a rendkívüli felmondást, melynek indokolása szerint: „A mai napon megbizonyosodtunk arról, hogy Ön több alkalommal tudatosan jelentős anyagi kárt okozott cégünknek”. A munkaügyi bíróság – utalva a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.20.876/2007/3. számú végzésében foglaltakra – a megismételt eljárásban a felperesnek a rendkívüli felmondás alakiságával kapcsolatos kifogását (miszerint az indok nem világos) már nem vizsgálta. A rendkívüli felmondást azonban valósnak és megalapozottnak ítélte. A munkaügyi bíróság rögzítette, hogy a felperes nem vitatta, miszerint a 2009. december 10-én készített leltárból a jegyzőkönyvbe foglalt árucikkek hiányoztak, ugyanakkor a pénztárban nem volt hiány. A felperes hivatkozásával ellentétben az alperesnek nem volt lehetősége a törölt árukat naplózó lista manipulálására, mert az ellenőrzést végzők mindösszesen 10-15 percet tartózkodtak az üzlet raktárában, mielőtt a felperest behívták volna. Ezen időtartam alatt az eladótérben az árukészletet nem leltározták le, így nem tudhatták, hogy melyekből lesz hiány, és azok nem szerepelnek a pénztárgépszalagon. A munkaügyi bíróság a 2009. december 10-én feltárt felperesi kötelezettségszegést találta bizonyítottnak, az, hogy több alkalommal és jelentős anyagi kárt okozott volna a felperes ugyanilyen cselekményekkel az alperesnek, nem nyert a perben igazolást. Önmagában azonban a már bizonyított ok, a felperes elkövetési magatartására tekintettel, alkalmas volt a munkáltató részéről bizalomvesztésre a felperes munkaköre jellegére tekintettel. A felperes fellebbezése folytán eljáró Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.20.528/2011/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a felperest az alperes javára másodfokú eljárási költség megfizetésére. A másodfokú bíróság egyetértett a munkaügyi bírósággal abban, hogy a felperes által tanúsított magatartásra tekintettel a 2009. december 10-én feltárt 1.978 forintos hiány is jelentős anyagi kárnak tekinthető, de annak nagyságától függetlenül önmagában az elkövetés módja megalapozta az alperes bizalomvesztésére alapított rendkívüli felmondása jogszerűségét. Ezért nem volt jelentősége annak a körülménynek, hogy az alperes a rendkívüli felmondásban közölt indokok közül a többszöri elkövetés tényét nem tudta bizonyítani. A másodfokú bíróság nem találta alaposnak a felperes azon hivatkozását, hogy az ellenőrzés időpontjában más munkavállalóval együtt dolgozott a boltban, akivel egymás kódját szabadon használták a pénztárgépben, és azt sem, hogy a törölt tételek listáját készítő számítógépes program módosítható volt. Alaptalan az első kifogás, mert a felperes sem vitatta, hogy a kérdéses árucikkeket maga értékesítette a vevők részére, a második

hivatkozás pedig azért, mert a számítógépes program módosítására nem állt elegendő idő és konkrét információ sem rendelkezésre. Az értékesítés, illetőleg annak pénztárgépszalagra történő rögzítése munkafolyamatába külső beavatkozás nem történhetett, arra pedig maga a felperes sem hivatkozott, hogy későbbi időpontban, utóbb törölt volna valaki bizonyos értékesített árucikkeket. A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az alperes kereset szerinti marasztalását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet az Mt. 96. § (1) és (2) bekezdését, 89. § (2) bekezdését sérti, és ellentétes az MK. 95. számú állásfoglalással. Hivatkozása szerint az alperes rendkívüli felmondásának indoka nem felel meg a világosság követelményének, mert abból nem állapítható meg, hogy a felperes pontosan mikor, milyen mértékű kárt okozott az alperesnek, és ezt milyen magatartással tette. A rendkívüli felmondás tartalmi vizsgálata körében a tárgyaláson meghallgatott tanúk vallomása és a csatolt okiratok alapján mindössze az állapítható meg, hogy az alperes 2009. december 10-én vizsgálta bizonyítható módon, hogy a pénztárgépből törlésre került tételek hiányoznak-e a boltban, illetve szerepelnek-e az ellenőrző szalagon, korábban ilyen hiteles vizsgálat nem történt. A peres eljárás során az alperes csak azt bizonyította, hogy a jegyzőkönyvben szereplő tételek a bolt készletében nem voltak fellelhetők, ezt egyébként külön bizonyítania sem kellett, mert a felperes maga ismerte el, hogy a nevezett áruféleségeket értékesítette. Az eljárás alatt csak azt ismerte el, hogy a jegyzőkönyvben szereplő árukat eladta, azt viszont soha, hogy a vevőktől átvett ellenértéket bármikor eltette, valamint azt sem, hogy a nyugtázást szándékosan félbehagyta és a vevő távozása után törölte volna az árucikkeket. Tehát alperes nemcsak a folyamatos általa történő megkárosítását, de még a 2009. december 10-ei elkövetési módot sem tudta bizonyítani. A tanúk vallomásából megállapítható, hogy a törléseknek sokkal több oka van, mint amire az alperes hivatkozott. A tanúk igazolták azt is, hogy ismeretlen többlet előfordult a pénztárban, tehát a pénztárgép mégsem működött mindig megfelelően. 2009. december 10-én nem nyomtatták ki a törölt tételek listáját, az csak kézzel írva szerepelt egy papíron, amelyet sem a felperes, sem a tanúk nem láttak akkor, annak valódiságáról sem lehetett meggyőződni, a lista utóbb módosítható volt. Az új programot készítő Nagy Zoltánnak volt hozzáférése a programhoz, az adatokat módosíthatta. Egy műszak alatt egy kódot több munkavállaló használt, és az sem bizonyítható, hogy a törléseket a felperes hajtotta végre. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 4.M.5/2010/7. számú ítéletét hatályon kívül helyező, Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.20.476/2010/3. számú végzésében foglaltak irányadóak voltak a

megismételt eljárásban. Eszerint a munkáltatói jogkör gyakorlója által aláírt jegyzőkönyv tartalmát tekintve megfelel a munkáltató által írásba foglalt és a munkavállalóval közölt rendkívüli felmondásnak, mivel időben összefüggő módon történt meg a munkáltató rendkívüli felmondása megnevezésű okirat átadása. Így az időbeli összefüggésre tekintettel a két okirat tartalmát együttesen kell értelmezni a munkáltatói rendkívüli felmondás alaki jogszerűsége szempontjából. Megállapítható, hogy a rendkívüli felmondás megfelel az Mt. 96. § (2) bekezdés szerint irányadó Mt. 89. § (2) bekezdésben foglalt rendelkezéseknek. Erre tekintettel a megismételt eljárásban a rendkívüli felmondást érdemben kellett vizsgálni. A felperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul sérelmezte a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen, a Pp. 206. § (1) bekezdésbe ütköző mérlegelését. A 2009. december 10-én megvalósított felperesi kötelezettségszegő magatartást alátámasztják T.SZ. tanú vallomása, a felperes értékesítést elismerő nyilatkozata, az okirati bizonyítékok (leltár, pénztárbizonylat, pénztárban lévő összeg). Az eljáró bíróságok a bizonyítékokból a logika szabályainak megfelelő következtetést vontak le arról, hogy a felperes a terhére rótt kötelezettségszegést megvalósította. A felperes maga nyilatkozta, hogy a jegyzőkönyvben felsorolt tételeket értékesítette. Ennek ellenére azok a pénztárgépszalagon értékesített tételként nem szerepelnek, és a kasszában sem volt az ellenértékük megtalálható. Ugyanakkor az egyes áruajtákból a felperes által elismerten értékesített darabszámú árucikkek hiányoztak. Abból, hogy a felperes az értékesített áruk ellenértékével nem tudott elszámolni, és bizonylat az értékesítésre nem volt fellelhető, ugyanakkor a törölt tételek listájában megjelentek az értékesített áruk, jogszerű következtetés vonható le a felrótt elkövetési magatartásra és arra, hogy az értékesített áruk ellenértékével a munkáltatót megkárosították. Azt, hogy a károkozó a felperes volt, azt az igazolja, hogy - maga által is elismerten - az értékesítést ő végezte, T.SZ. nyilatkozata szerint pedig a kérdéses időpontban nem tartózkodott az üzlethelyiségben, az értékesítés időszakában (17.30 - 18.00 óra között) a pénztárszalagon értékesítés nem szerepelt, de a törölt tételek igen, és ebben az időszakban a kasszában sem volt meg ezen áruk ellenértéke. Alaptalan a felperes védekezése a aláírásával kapcsolatosan, mivel a rendkívüli felmondás megalapozottságát nemcsak a jegyzőkönyv támasztja alá. Azt, hogy az értékesítést elismerte, az aláíró tanúk vallomásukkal alátámasztották (V.R.E. - jegyzőkönyv, 6. oldal 4. bekezdés; T.SZ. - jegyzőkönyv, 9. oldal 3. bekezdés). A perben nem volt jelentősége, hogy milyen árucikkből és milyen okból szokott törlés előfordulni, mivel a felperes terhére rótt kötelezettségszegés során értékesített és törölt áruk az adott esetben hiányoztak is az árukészletből. A felperes alaptalanul állította, hogy a törölt tételek listája utólag módosítható volt, miután az első- és a másodfokú bíróság a logika szabályainak megfelelően, jogszerűen

vont le a körülményekből ennek ellenkezőjére következtetést. N.Z. részéről sem volt erre lehetőség, hiszen 2009. december 9-én az ellenőrzéskor nem volt jelen, a törölt tételek listáját pedig jegyzőkönyvben rögzítették, és ezeknek az árucikkeknek a darabszámát ellenőrizték az eladótérben.

Mindebből következően az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat a logika szabályainak megfelelően okszerűen mérlegelve vonták le a következtetésüket arról, hogy a felperes a rendkívüli felmondásban felrótt magatartást tanúsította, munkaköri kötelezettségét megszegte, és ezzel a munkáltatót megkárosította, mely a felperes munkakörét illetően adott esetben egyszeri alkalommal is megalapozta az alperes részéről a bizalomvesztést és a rendkívüli felmondást [Mt. 96. § (1) bekezdés a) pont]. A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Kötelezte a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. október 17.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró
A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő